NN 112/2018 (14.12.2018.), Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DRŽAVNOJ IZMJERI I KATASTRU NEKRETNINA

Proglašavam Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 3. prosinca 2018.

Klasa: 011-01/18-01/149
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 5. prosinca 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O DRŽAVNOJ IZMJERI I KATASTRU NEKRETNINA

DIO PRVI
UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje državna izmjera, katastar nekretnina, katastar infrastrukture, registar zgrada, registar prostornih jedinica, registar geografskih imena, nadležnost nad poslovima državne izmjere, katastra nekretnina, katastra infrastrukture, registra zgrada, registra prostornih jedinica, registra geografskih imena te obavljanje tih poslova, poslovi Državne geodetske uprave, čuvanje i korištenje podataka i nadzor nad poslovima koji se uređuju ovim Zakonom.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i na obavljanje poslova propisanih ovim Zakonom te na druge geodetske poslove ako se oni obavljaju u okviru hidrografskih izmjera, komasacija i drugih sličnih postupaka.

Članak 2.

Poslovi državne izmjere, katastra nekretnina, katastra infrastrukture, registra zgrada, registra prostornih jedinica i registra geografskih imena od interesa su za Republiku Hrvatsku.

Članak 3.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2014/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina (SL L 155, 23. 5. 2014.).

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona te propisa i akata koji se donose na temelju ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

a) *geografsko ime* je ime kojim se imenuju pojave i objekti na planetu Zemlji

b) *Hrvatski topografski informacijski sustav (CROTIS – CROatian Topographic Information System)* je model topografskih podataka koji se koristi za izradu temeljne topografske baze

c) *izvoditelj* je osoba koja ima suglasnost Državne geodetske uprave za obavljanje stručnih geodetskih poslova za potrebe osnivanja katastra nekretnina sukladno posebnom zakonu

d) *mrežni operator* je operator javne komunikacijske mreže te druga pravna osoba koja daje na korištenje fizičku infrastrukturu koja je namijenjena pružanju usluga proizvodnje, prijenosa ili distribucije plina i nafte, električne energije, uključujući javnu rasvjetu i toplinske energije, te usluga proizvodnje, prijenosa ili distribucije vode, uključujući ispuštanje ili pročišćavanje otpadnih voda i kanalizacije i sustava odvodnje, kao i upravitelj fizičke infrastrukture koja je namijenjena odvijanju željezničkog, cestovnog, riječnog, pomorskog i zračnog prometa

e) *način uporabe zgrada* je podatak o zgradama koji je definiran za istovrsne načine uporabe zgrada za potrebe provedbe ovoga Zakona te drugih propisa i akata proizašlih iz ovoga Zakona

f) *način uporabe zemljišta* je podatak o katastarskim česticama koji je definiran za istovrsne načine uporabe zemljišta u gospodarskom smislu za potrebe provedbe ovoga Zakona te drugih propisa i akata proizašlih iz ovoga Zakona

g) *nositelji prava* su fizičke i pravne osobe koje su u odnosu prema evidentiranim katastarskim česticama odnosno nekretninama u katastarskom operatu: osobe upisane u katastarski operat prema prijašnjim propisima, vlasnici, suvlasnici, ovlaštenici, upravitelji javnih dobara te nositelji stvarnih prava, kao i osobe koje su u posjedu katastarske čestice odnosno nekretnine, a nisu upisane ni u katastarski operat ni u zemljišnu knjigu te osobe koje imaju pravni interes sudjelovati u postupcima propisanim ovim Zakonom

h) *posebni pravni režimi* su statusi uspostavljeni na katastarskim česticama odnosno nekretninama sukladno posebnim propisima, a koji su od osobitog kulturnog, arheološkog, povijesnog, gospodarskog i ekološkog značenja od interesa za Republiku Hrvatsku te imaju njezinu osobitu zaštitu

i) *temeljna topografska baza (TTB)* je osnovna objektno-orijentirana baza podataka organizirana sukladno modelu podataka *Hrvatskog topografskog informacijskog sustava* (CROTIS), primarno nastala topološkom obradom podataka fotogrametrijske restitucije aerofotogrametrijskog snimanja

j) *upravitelji infrastrukture* su fizičke ili pravne osobe koje sukladno posebnim propisima obavljaju komunalnu ili drugu djelatnost vezano uz infrastrukturu propisanu ovim Zakonom

k) vrsta uporabe zemljišta predstavlja skup načina uporabe zemljišta koja imaju najbitnije zajedničke karakteristike

l) *vrsta uporabe zgrada* predstavlja skup načina uporabe zgrada koje imaju najbitnije zajedničke karakteristike i

m) *zgrada trajnog karaktera* je svaka zgrada izgrađena kao sklop trajno povezan s tlom na način i od materijala kojima se osigurava dugotrajnost i sigurnost korištenja te kojoj svrha korištenja nije privremena.

(2) Osim pojmova iz stavka 1. ovoga članka, ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju značenje određeno posebnim zakonom kojim se uređuje obavljanje stručnih geodetskih poslova, uređuje područje nacionalne infrastrukture prostornih podataka te koji su određeni drugim posebnim zakonima.

Članak 5.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 6.

(1) Podaci državne izmjere, katastra nekretnina, registra zgrada, katastra infrastrukture, registra prostornih jedinica i registra geografskih imena javni su ako ovim Zakonom ili posebnim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka daju se na uvid, a isprave, ispisi i drugi dokumenti utemeljeni na tim podacima izdaju se na način određen ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te propisima kojima se uređuje pravo na pristup informacijama.

(3) Podaci državne izmjere, katastra nekretnina, registra zgrada, katastra infrastrukture, registra prostornih jedinica i registra geografskih imena (izvod ili prijepis posjedovnog lista, izvadak iz baze zemljišnih podataka, izvod iz katastarskog plana, izvod iz registra zgrada, izvod iz plana infrastrukture i potvrde) izdani u analognom i digitalnom obliku i koji imaju snagu javne isprave smiju se upotrijebiti samo u svrhu za koju su izdani.

(4) Podaci iz stavka 1. ovoga članka usklađeni su s propisima kojima je uređena nacionalna infrastruktura prostornih podataka.

Članak 7.

(1) Podaci katastra nekretnina temelj su za zemljišne knjige koje vode zemljišnoknjižni odjeli općinskih sudova.

(2) Podaci državne izmjere, katastra nekretnina, katastra infrastrukture, registra zgrada, registra prostornih jedinica i registra geografskih imena temelj su za vođenje i drugih službenih evidencija u vezi s prostorom koji se vode prema ovome Zakonu i drugim propisima.

(3) Zemljišnoknjižni odjeli općinskih sudova dužni su područnim uredima za katastar odnosno tijelu nadležnom za katastarske i geodetske poslove Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: ured Grada Zagreba) dostaviti svoja rješenja koja utječu na podatke u katastru nekretnina odmah po njihovoj provedbi u zemljišnoj knjizi.

(4) Državna tijela dužna su područnim uredima za katastar odnosno uredu Grada Zagreba dostaviti svoja rješenja koja utječu na podatke u katastru nekretnina odmah po njihovoj pravomoćnosti.

Članak 8.

(1) Poslovi državne izmjere i katastra nekretnina obavljaju se na temelju višegodišnjih i godišnjih programa (u daljnjem tekstu: Program).

(2) Višegodišnji i godišnji Program iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se odnosi na katastar nekretnina Vladi Republike Hrvatske predlaže Državna geodetska uprava, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(3) Višegodišnji i godišnji Program iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se odnosi na katastar nekretnina u svrhu evidentiranja pomorskog dobra Vladi Republike Hrvatske predlaže Državna geodetska uprava, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove mora.

(4) Programom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se u prvome redu područja na kojima će se obaviti osnovni geodetski radovi, topografska izmjera i izradba državnih karata, izmjera i označivanje državne granice na kopnu, izradba katastra nekretnina, provedba katastarskih izmjera odnosno tehničkih reambulacija, izradba registra zgrada i katastra infrastrukture, područja na kojima će se obaviti homogenizacija katastarskih planova, poslovi registra prostornih jedinica, registra geografskih imena, izvori financiranja za provedbu Programa te rokovi za izvršenja planiranih aktivnosti.

(5) Višegodišnje programe iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka donosi Hrvatski sabor.

(6) Godišnje programe iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka donosi odlukom Vlada Republike Hrvatske.

(7) Višegodišnji programi objavljuju se u »Narodnim novinama«.

(8) Za provedbu Programa iz stavka 2. ovoga članka ravnatelj Državne geodetske uprave (u daljnjem tekstu: ravnatelj) i ministar nadležan za poslove pravosuđa sporazumno osnivaju zajedničko povjerenstvo.

(9) Za provedbu Programa iz stavka 3. ovoga članka ravnatelj i ministar nadležan za poslove mora sporazumno osnivaju zajedničko povjerenstvo.

(10) Sredstva potrebna za izvršenje Programa osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske te iz drugih izvora.

(11) Sredstva potrebna za izvršenje Programa mogu se osigurati iz sredstava donacija, sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstava zainteresiranih pravnih i fizičkih osoba te drugih izvora.

(12) Sredstva iz stavka 11. ovoga članka osiguravaju se na temelju sporazuma sklopljenih između Državne geodetske uprave i subjekata iz stavka 11. ovoga članka.

(13) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu odlukom predstavničkog tijela u financiranje poslova katastra nekretnina uključiti pravne i fizičke osobe koje su nositelji prava na nekretninama na području obavljanja tih poslova.

(14) Od obveze financiranja poslova iz stavka 13. ovoga članka izuzete su pravne i fizičke osobe nositelji prava na nekretninama koji su nekretninu evidentirali na temelju Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (»Narodne novine«, br. 16/07., 152/08., 124/10., 56/13., 121/16. i 9/17.) ili ovoga Zakona.

(15) Od obveze financiranja poslova iz stavka 13. ovoga članka izuzeta je Republika Hrvatska kao nositelj prava na nekretninama kada su sredstva za financiranje poslova katastra nekretnina osigurana u državnom proračunu.

(16) Odlukom iz stavka 13. ovoga članka odredit će se visina sredstava koju trebaju osigurati nositelji prava za pojedinu nekretninu.

(17) Ukupan iznos sredstava iz stavka 16. ovoga članka ne može biti veći od iznosa koji osigurava pojedina jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe obavljanja poslova iz Programa iz stavka 2. ovoga članka.

DIO DRUGI
DRŽAVNA IZMJERA

Članak 9.

Državna izmjera sustav je mjernih i opisnih podataka trodimenzionalnog prikaza područja Republike Hrvatske utemeljen na prikupljanju, obradi i prikazivanju topografskih i zemljišnih podataka geodetskim metodama (terestričke, fizikalne, matematičke, astronomske, metode satelitske geodezije, daljinskog istraživanja i dr.).

Članak 10.

Poslovi državne izmjere obuhvaćaju:

1. osnovne geodetske radove

2. topografsku izmjeru i izradbu državnih karata i

3. izmjeru, označivanje i vođenje evidencije o državnoj granici na kopnu.

POGLAVLJE I.
OSNOVNI GEODETSKI RADOVI

Članak 11.

Osnovni geodetski radovi temelj su za uspostavu, održavanje i praćenje geodetskog referentnog sustava Republike Hrvatske te nadzor nad njim.

Članak 12.

(1) Geodetski referentni sustav Republike Hrvatske određen je službenim geodetskim datumima i koordinatnim sustavima (položajnim, visinskim i gravimetrijskim) i ravninskim kartografskim projekcijama.

(2) Odluku o utvrđivanju službenih geodetskih referentnih sustava i ravninskih kartografskih projekcija Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Državne geodetske uprave.

Članak 13.

(1) Osnovni geodetski radovi su:

– uspostavljanje, održavanje i neprekidna kontrola polja stalnih točaka geodetske osnove koja čine osnovu službenoga geodetskog referentnog sustava jednoznačno određenog u odnosu na europske i svjetske referentne sustave i povezanoga s njima te određivanje odnosa (parametara transformacije) između službenoga geodetskog referentnog sustava i drugih (povijesnih) referentnih sustava

– postupci uspostave, održavanja i kontrole polja stalnih točaka geodetske osnove koji obuhvaćaju radove satelitske, terestričke položajne i visinske, astronomsko-geodetske, gravimetrijske i geomagnetske izmjere najviše točnosti

– određivanje parametara Zemljina polja sile teže i

– uspostavljanje i održavanje Hrvatskog pozicijskog sustava za satelitsko pozicioniranje (CROPOS) za potrebe državne izmjere, katastra zemljišta, katastra nekretnina, katastra infrastrukture, registra zgrada, navigacije i ostalih prostorno-informacijskih sustava.

(2) Rezultat osnovnih geodetskih radova su trodimenzionalne koordinate (položajne i visina), ubrzanje sile teže i magnetska deklinacija stalnih točaka geodetske osnove na koje se oslanjaju sve ostale izmjere i radovi.

(3) Položajne koordinate, visina i ubrzanje sile teže stalnih točaka geodetske osnove određuju se i iskazuju u službenim referentnim sustavima Republike Hrvatske.

(4) Rezultati osnovnih geodetskih radova s ostalim osnovnim podacima i opisima položaja stalnih točaka geodetske osnove pohranjuju se i održavaju u bazi podataka stalnih točaka geodetske osnove koju vodi Državna geodetska uprava.

(5) Pravilnik o načinu izvođenja osnovnih geodetskih radova iz stavka 1. ovoga članka donosi ravnatelj.

POGLAVLJE II.
TOPOGRAFSKA IZMJERA I IZRADBA DRŽAVNIH KARATA

Članak 14.

(1) Topografska izmjera je geodetska izmjera prirodnih i izgrađenih objekata Zemljine površine, koji se pridružuju pripadajućoj objektnoj cjelini (naselja, prometnice, vode, vegetacija, reljef i područja), prostorno ih se geometrijski jednoznačno određuje, atributima kvantitativno i kvalitativno opisuje te imenuje radi izrade topografskih baza podataka i topografskih karata.

(2) Službena državna karta je kodirana slika prirodnih i izgrađenih objekata Zemljine površine iz stavka 1. ovoga članka, koja se izrađuje za cjelokupno područje Republike Hrvatske.

Članak 15.

(1) Državna geodetska uprava nadležna je za topografsku izmjeru i izradbu službenih državnih karata.

(2) Podaci topografske izmjere pohranjuju se u temeljnu topografsku bazu (u daljnjem tekstu: TTB) koja je strukturirana sukladno modelu podatka Hrvatskog topografskog informacijskog sustava (CROTIS).

(3) Temeljnu topografsku bazu vodi i održava Državna geodetska uprava.

(4) Iz podataka TTB-a Državna geodetska uprava uspostavlja topografske i kartografske baze podataka.

(5) Topografske i kartografske baze podataka iz stavaka 2. i 4. ovoga članka osnova su za izradbu i održavanje službenih državnih karata.

Članak 16.

(1) Državna geodetska uprava nadležna je za izradbu službenih državnih karata:

– Hrvatske osnovne karte (HOK) u mjerilima 1 : 5000 ili 1 : 10.000

– digitalnih ortofotokarata (DOF) u mjerilima 1 : 2000, 1 : 5000 i sitnijem

– detaljnih topografskih karata (DTK) u mjerilima od 1 : 25.000 do 1 : 250.000 i

– preglednih topografskih karata (PTK) u mjerilu 1 : 300.000 i sitnijem.

(2) Na osnovi službenih državnih karata iz stavka 1. ovoga članka Državna geodetska uprava izrađuje za posebne potrebe tematske karte odgovarajućih mjerila.

(3) Službene tematske i druge karte koje se prema posebnim propisima izrađuju u Republici Hrvatskoj moraju se izraditi na osnovi službenih državnih karata iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 17.

(1) Način prikupljanja, obrađivanja i pohranjivanja podataka topografske izmjere, način vođenja i održavanja topografskih i kartografskih baza podataka te način izrade službenih državnih karata odgovarajućih mjerila propisuje ravnatelj pravilnikom.

(2) Način prikazivanja sadržaja karata, katastarskih planova, situacija, posebnih geodetskih podloga i drugih georeferenciranih prikaza kartografskim znakovima propisuje ravnatelj pravilnikom.

POGLAVLJE III.
IZMJERA, OZNAČIVANJE I VOĐENJE EVIDENCIJE O DRŽAVNOJ GRANICI NA KOPNU

Članak 18.

(1) Za poslove označivanja i izmjere te obnove i održavanja označene državne granice na kopnu te vođenje evidencije o državnoj granici nadležna je Državna geodetska uprava.

(2) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka izvode se u skladu s ovim Zakonom, propisima kojima se uređuje nadzor državne granice te sukladno međunarodnim ugovorima koje je Republika Hrvatska sklopila sa susjednim državama.

(3) Poslovi označivanja i izmjere te obnove i održavanja označene državne granice obavljaju se uz prethodnu najavu ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove.

Članak 19.

(1) Podaci o određivanju i označivanju granične crte te podaci o obliku, veličini i položaju graničnih oznaka sadržaj su dokumenata o državnoj granici izrađenih sukladno međunarodnim ugovorima i unose se u evidenciju o državnoj granici.

(2) Dokumenti o granici izrađuju se prema podacima izmjere državne granice.

Članak 20.

(1) Državna geodetska uprava vodi evidenciju o državnoj granici.

(2) Koordinate točaka granične crte u evidenciji o državnoj granici određuju se i vode u službenom geodetskom referentnom sustavu Republike Hrvatske, a pritom se u obzir uzimaju odredbe međunarodnih ugovora.

(3) Sadržaj i način vođenja evidencije o državnoj granici propisuje ravnatelj pravilnikom.

DIO TREĆI
KATASTAR NEKRETNINA

Članak 21.

(1) Katastar nekretnina je evidencija koja sadrži podatke o česticama zemljine površine i zgradama koje trajno leže na zemljinoj površini ili ispod nje te o posebnim pravnim režimima na zemljinoj površini.

(2) Evidencija iz stavka 1. ovoga članka osniva se i vodi na način propisan ovim Zakonom.

Članak 22.

Poslovi katastra nekretnina obuhvaćaju:

1. određivanje katastarskih prostornih jedinica
2. katastarsku izmjeru i tehničku reambulaciju
3. izradbu i održavanje katastarskih operata katastra nekretnina
4. održavanje katastra zemljišta i njegovo postupno prilagođavanje katastru nekretnina i
5. pojedinačno prevođenje katastarskih čestica katastra zemljišta u katastar nekretnina.